Julkilausuma, Zonta International piirin 20 piirikokous 10.10.2026

Oikeus olla nuori – millaista on olla tyttö Suomessa vuonna 2026?

Julia on 14-vuotias. Hän herää aamulla ja tarkistaa ensimmäisenä puhelimensa. TikTokissa ja Instagramissa odottaa maailma, joka kertoo jatkuvasti, miltä pitäisi näyttää ja millainen pitäisi olla. Vastaan tulee äärimmäisen laihoja vartaloita, laihduttamiseen liittyviä sisältöjä sekä treeni- ja ruokavideoita.

Koulussa Julia jättää lounaan väliin. Välitunnilla hän huomaa, että toisesta koulun tytöstä puhutaan jälleen rumasti netissä. Illalla keskustelu jatkuu. Julia sulkee puhelimen, mutta asia jää pyörimään mieleen.

Nuorelle sosiaalinen media on osa ystävyyssuhteita, yhteisöjä, identiteetin rakentamista ja sitä, miten hän näkee itsensä suhteessa muihin. Teini-iässä hyväksytyksi tuleminen ja oman identiteetin rakentaminen korostuvat, joten ulkonäköön, suosioon ja joukkoon kuulumiseen liittyvät paineet voivat tuntua valtavan suurilta.

Sosiaalisen median käyttö on tutkimuksissa ollut yhteydessä nuorten hyvinvointiin. Helsingin yliopiston, HUS:n ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tutkimuksessa runsas sosiaalisen median käyttö oli 15–16-vuotiailla tytöillä yhteydessä muun muassa huonompaan kehonkuvaan ja korkeampaan ahdistukseen. Ongelmallinen käyttö oli yhteydessä myös heikompaan mielialaan ja yksinäisyyden kokemuksiin. THL:n vuoden 2025 Kouluterveyskyselyssä lähes viidesosa 8.–9.-luokkalaisista tytöistä kertoi kokevansa itsensä usein yksinäiseksi ja kolmasosa raportoi vähintään kaksi viikkoa kestäneitä masennusoireita.

Nämä luvut haastavat meidät kysymään: olemmeko aikuisina riittävästi läsnä silloin, kun nuori tarvitsee apua? Jokaisella nuorella pitäisi olla turvallinen aikuinen, joka kuuntelee, ei syyllistä ja auttaa eteenpäin.

Kaikilla nuorilla ei ole samanlaisia lähtökohtia. Asuinpaikka, perheen tilanne ja palveluiden saatavuus vaikuttavat siihen, millaista tukea nuori saa. Yhteiskunnan on huolehdittava, että nuori saa apua ennen kuin pahoinvointi kriisiytyy ja että turvallisuus ulottuu myös digitaaliseen ympäristöön. Tarvitsemme riittäviä ennaltaehkäiseviä mielenterveys- ja hyvinvointipalveluita sekä opiskeluhuoltoa, tehokasta puuttumista nettikiusaamiseen ja tukea kehonkuvaan, syömiseen, mielenterveyteen sekä väkivallan ehkäisyyn liittyvissä kysymyksissä. Jokaisella nuorella on oltava mahdollisuus tulla kuulluksi ja löytää turvallinen aikuinen, jonka puoleen voi kääntyä.

Zonta International District 20 nostaa esiin tarpeen vahvistaa Suomessa nuorten tyttöjen oikeutta turvalliseen ja yhdenvertaiseen kasvuun. Nuorten hyvinvointiin on panostettava ennaltaehkäisevästi ja nuorten digitaaliseen turvallisuuteen on kiinnitettävä huomiota. Jokaisella nuorella on oltava mahdollisuus saada tarvitsemansa apu ja tuki.

TAINA JUNTTILA SANNASIRKKU AUTIO

Zonta Piiri 20 puheenjohtaja

Naisten oikeuksien ja YK-toimikunta